

Astăzi, Joi, 25 Decembrie, 2025
(†) Nașterea Domnului (*Crăciunul*)

Galateni 4

⁴ dar când a venit plinirea vremii¹,
Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său,
născut din femeie, născut sub lege,
⁵ ca pe cei de sub lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea.

⁶ Și pentru că sunteți fii, Dumnezeu L-a trimis în inimile noastre
pe Duhul Fiului Său care strigă:
Avva, Părinte²!

⁷ În felul acesta, tu nu mai ești rob, ci fiu; iar dacă ești fiu, ești și moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

Matei 2

¹ Iar dacă'n zilele regelui Irod³ S'a născut Iisus în Betleemul Iudeii, iată magii⁴ de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:

² „Unde este Cel ce S'a născut rege

¹ = Termenul hotărât de Dumnezeu pentru ca realitatea divină a planului Său mântuitor să devină realitate concretă.

² Vezi nota de la Rm 8, 15.

³ Irod cel Mare (Idumeul). Rege al Iudeii și vasal al Romei. Ocupând tronul prin uzurpare și crimă, principala lui grijă, de-a lungul celor 33 de ani de domnie, a fost aceea de a nu și-l pierde; bântuit de bănuieli, nu a ezitat să-șiucidă doi din cei zece fii ai săi.

⁴ Înțelepți ce se ocupau cu astrologia; după tradiție, din părțile Persiei sau Arabiei.

al Iudeilor?⁵ Că'n Răsărit văzutu-I-am steaua și am venit să I ne închinăm”.

³ Și auzind acestea, regele Irod s'a tulburat, și tot Ierusalimul împreună cu el.

⁴ Și adunând pe toți arhieriei și cărturarii poporului, i-a întrebat: „Unde este să Se nască Hristos?”

⁵ Iar ei i-au zis: „În Betleemul Iudeii, că așa este scris prin profetul:

⁶ Și tu, Betleeme din pământul lui Iuda, nicicum nu ești mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Cărmuitorul Care-l va păstori pe poporul Meu Israel”.

⁷ Atunci Irod i-a chemat în taină pe magi și a aflat limpede de la ei vremea când li se arătase steaua.

⁸ Și trimițându-i la Betleem, le-a zis: „Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre prunc și dacă-l veți afla, dați-mi și mie de veste, pentru ca să vin și eu și să mă închin lui”.

⁹ Iar ei, ascultându-l pe rege, au plecat; și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stat deasupra locului unde era Pruncul.

¹⁰ Și văzând ei steaua, s'au bucurat

⁵ Noul-Născut era definit drept rege prin naștere (în fapt, descendent al lui David), ceea ce va stârni reacția lui Irod.

cu bucurie mare foarte.

¹¹ Și intrând în casă, L-au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Sa; și căzând la pământ, I s'au închinat; și deschizându-și vistierile, I-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă.⁶

¹² Dar luând prin vis înștiințare să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s'au dus în țara lor.⁷

Tâlcuire

Slavă Ție, Doamne! Îndelung am așteptat luminatele zile ale Nașterii lui Hristos: să ne bucurăm, dar, acum și să ne veselim. Sfânta Biserică tocmai pentru a spori veselia noastră de acum a rânduit post înaintea acestor zile, o oarecare strâmtorare, ca trecând prin ea, să ne simțim pe urmă ca unii care scapă la libertate. Oricum, ea nu vrea defel să ne lăsăm acum în voia dezmiertării simțurilor și

⁶ După Sfinții Părinți, trei daruri, trei simboluri: aurul, regalitatea; tămâia, dumnezeirea; smirna, suferința prin Patimi.

⁷ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

a desfătărilor trupești. De vreme ce aceste zile sunt numite din moși-strămoși *sviatki*⁸, se cere ca însăși veselia noastră din acest răstimp să fie sfântă, așa cum El e sfânt; și pentru ca cel ce se veselește să nu uite aceasta, Biserica a pus în gurile noastre o scurtă cântare spre slava lui Hristos Care Se naște, cântare care potolește trupul și înalță duhul, arătându-i îndeletniciri potrivite cu măreția acestor zile: „Hristos Se naște, slăviți-L” și celelalte. Slăviți-L, dar, pe Hristos; și slăviți-L în așa fel ca prin această slavoslovie să se îndulcească sufletul și inima și astfel să se stingă imboldul spre oricare alt lucru și îndeletnicire care fâgăduiește vreo desfătare oarecare.

Slăviți-L pe Hristos! Aceasta nu înseamnă să alcătuiți lungi cântări de laudă în cinstea lui Hristos, nu, ci trebuie ca, gândindu-vă la nașterea lui Hristos Mântuitorul, să strigați fără voce, din adâncul sufletului: „Slavă Ție, Doamne, că S-a născut Hristos!” și e de-ajuns; aceasta va fi o cântare lină a inimii, care străbate totuși cerurile și ajunge la însuși Dumnezeu. Aduceți-vă aminte ce a făcut Domnul pentru noi și veți găsi că acest

⁸ Așa se numesc în limba rusă zilele dintre Nașterea și Botezul Domnului; o traducere aproximativă ar fi „zile sfințite” — n. tr.

strigăt e pe deplin îndreptăţit. Ca să putem face asta mai uşor, să luăm următoarele pilde. Unui om închis în temniţă şi ferecat în lanţuri, împăratul i-a făgăduit libertatea. Aşteaptă întemniţatul o zi, aşteaptă două, aşteaptă luni şi ani. Nu vede împlinirea făgăduinţei, însă nu-şi pierde nădejdea, având încredere în cuvântul împăratului. În cele din urmă, încep să apară semne că va fi slobozit curând, curând; luarea aminte i se încordează; aude zarva veselă a celor ce se apropie: iată că zăvoarele cad şi intră izbăvitorul... „Slavă Ție, Doamne!”, strigă fără să vrea întemniţatul. „A venit sfârşitul întemniţării mele, în curând voi vedea lumina lui Dumnezeu!”

O altă pildă: un bolnav acoperit de răni, cu toate măduarele slăbănogite, a încercat toate doctoriile şi a schimbat mulţi doctori; răbdarea lui este pe terminate şi este gata să cadă într-o amărăciune deznădăjduită. I se spune: „Mai este un doctor, foarte iscusit, care pe toţi îi vindecă şi tocmai de boli cum e a ta; l-am rugat noi să vină şi la tine, iar el a făgăduit că va veni”. Bolnavul crede, prinde nădejde şi aşteaptă împlinirea făgăduinţei... Trece un ceas, trec două, trece mai multă vreme, neliniştea începe să îi macine iar sufletul. Spre seară, se apropie cineva... intră... uşile se

deschid şi intră cel dorit... „Slavă Ție, Doamne!”, strigă bolnavul.

Şi încă o pildă: apare un nor de furtună; întunericul se lasă peste pământ; trăsnetul cutremură temeliile munţilor şi fulgerele străbat cerul de la un cap la altul; toţi sunt cuprinşi de groază, ca şi cum ar fi venit sfârşitul lumii. Dar apoi, când furtuna trece şi cerul se limpezeşte, toţi spun, răsufând uşuraţi: „Slavă Ție, Doamne!”.

Cercetaţi aceste pilde şi veţi vedea că ele cuprind toată istoria neamului omenesc. Norul de furtună al mâniei lui Dumnezeu plutea deasupra noastră şi a venit Domnul-Împăciuitorul şi a alungat acest nor. Eram acoperiţi cu rănilor păcatelor şi patimilor – a venit Doctorul sufletelor şi ne-a tămăduit... Eram în lanţurile robiei – a venit Izbăvitorul şi a rupt legăturile noastre. Puneţi toate acestea în inima voastră şi primiţi-le cu simţirile voastre şi nu vă veţi putea înfrâna strigătul: „Slavă Ție, Doamne, că S-a născut Hristos!”.

Nu mă voi strădui să vă pătrund de această bucurie prin cuvintele mele: ea este dincolo de orişice cuvânt. Lucrarea săvârşită de Domnul, Cel ce S-a născut azi, îl priveşte pe fiecare dintre noi. Cei ce intră în părtăşie cu El capătă de la El libertate, vindecare, pace;

stăpânesc toate acestea și gustă dulceața lor. Celor care știu acest lucru din experiență n-ai de ce să le spui „Bucurați-vă”, căci ei nu pot să nu se bucure; iar celor care n-o știu, degeaba le spui „bucurați-vă”, fiindcă ei nu pot să se bucure. Cel legat de mâini și de picioare, oricât i-ai spune „bucură-te de izbăvire”, nu se va bucura; cel acoperit de rănile păcatelor de unde să aibă bucuria vindecării? Cum va răsufla liber cel înfricoșat de furtuna mâniei lui Dumnezeu? Unora ca acestora nu li se poate spune decât: „Mergeți la Pruncul cel înfășat și culcat în iesle și căutați la El izbăvire de toate relele care vă împresoară, fiindcă acest Prunc este Hristos, Mântuitorul lumii”.

Aș fi vrut să-i văd pe toți bucurându-se anume cu această bucurie și nevrând să cunoască alte bucurii, dar nu toți cei din Israel sunt Israel. Încep acum distracții deșarte, nebunești, care ațâță poftele: gătitul, vizitele, schimbarea toaletelor. Cei ce iubesc aceste lucruri, oricât le-ai spune „potoliți-vă”, își astupă urechile și nu iau aminte, batjocorind în așa chip luminatele zile ale praznicului, încât îl fac pe Milostivul nostru Domn să-și întoarcă privirea de la noi și să zică: „Urâciune sunt înaintea Mea sărbătorile voastre!”. Și,

într-adevăr, multe din distracțiile societății noastre sunt urâciuni păgânești, care au fost aduse la noi de-a dreptul din lumea păgână; iar altele, deși au apărut mai târziu, sunt hrănite cu duhul păgânismului; și parcă într-adins, cele mai multe au loc de Nașterea Domnului și de Paște. Dedându-ne lor, îi dăm stăpânitorului acestei lumi – chinuitorul nostru și potrivnicul lui Dumnezeu – pricină să îi spună: „Ce mi-ai făcut prin nașterea și învierea Ta? Iată, toți vin la mine!”. Ci să treacă mai des prin inima noastră cuvintele psalmului 50: „Drept este Domnul întru cuvintele Sale și biruitor când va judeca El”...

Ne atrage Europa „civilizată”... Da, acolo au fost reînnoite pentru prima oară urâciunile păgânești pe care creștinismul le izgonise din lume; de acolo, ele au trecut deja și trec în continuare la noi. Trăgând în noi această miasmă a iadului, ne învărtim ca amețiți, fără a ne mai veni în fire. Să ne amintim însă de anul 1812: de ce au venit peste noi francezii? Dumnezeu i-a trimis ca să stârpească răul pe care îl luaserăm de la ei. S-a pocăit atunci Rusia, și Dumnezeu a miluit-o; dar acum, pare-se, am uitat lecția de atunci. Dacă ne vom veni în fire, firește că nu se va întâmpla nimic; dar dacă nu –

cine știe, poate că Domnul ne va trimite iarăși asemenea învățători, ca să ne aducă în simțiri și să ne pună pe drumul spre îndreptare. Aceasta este legea dreptății lui Dumnezeu: vindecă de păcat prin lucrul care-l atrage pe om către păcat. Acestea nu sunt vorbe goale, ci un fapt întărit de glasul Bisericii. Să știți, dreptmăritorilor, că Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; și știind aceasta, veseliți-vă și vă bucurați cu frică în aceste zile. Sfințiți praznicul luminat cu fapte, îndeletniciri și veselii sfinte, așa încât lumea, privind la noi, să spună: „La ei sunt «zilele sfințite», nu cine știe ce veselii nebunești de necuvioși și desfrânați, care nu știu de Dumnezeu”.⁹

⁹ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.